

Pedagogiek

Dat de kinderopvang kampt met ernstig personeelstekort ligt ook aan de opvang zelf. Laat beter zien wat we de samenleving te bieden hebben, betoogt **Yvette Vervoort**.

Zie voor meer opinieartikelen trouw.nl/opinie

Verkleedkleding in een kinderdagverblijf.
FOTO ANP

Crèche is meer dan 'handige opvang'

Nu is het 'crisis' in de kinderopvang wegens de personeelstekorten (*Trouw*, 23 mei), en een maand geleden waarschuwde de Brancheorganisatie dat kinderopvang er niet is om 'schooltje te spelen'. Met deze alarmerende berichten staat kinderopvang in het middelpunt van de belangstelling van politiek en media. Maar er is weinig oog en oor voor wat kinderopvang kan bieden.

Ja, net als de zorg en het onderwijs kampt de kinderopvang met ernstig personeelstekort. Dat ligt deels aan onszelf. Wij promoten ons vak niet goed genoeg. Als we beter uitleggen wat onze meerwaarde is, zullen meer mensen pedagogisch professional willen worden. Veel jongeren denken nu dat het werk nauwelijks verschilt van oppas.

Wat de kinderopvang daarbij nodig heeft, is een gemeenschappelijk kader. Als we er niet zijn om schooltje te spelen, waarvoor zijn we er dan wel? Alleen als we dat weten, kunnen we het belang van kinderopvang aan beleidsmakers, politici, journalisten, ouders en anderen duidelijk maken.

Daarvoor moeten we de voorgeschiedenis kennen. Kinderopvang begon als welzijnsinstelling, voor kinderen die extra zorg en aandacht nodig hadden. Daarna werd het een arbeidsmarktinstrument: kinderen werden opgevangen zodat ouders konden werken.

Pedagogische kwaliteit

Pas de laatste jaren daalt het besef in dat kinderopvang echt bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen in de belangrijke eerste jaren van hun leven. De meerwaarde is niet dat ouders van hun kroost worden verlost, maar dat pedagogisch professionals de kinderen stimuleren in taal, motoriek, cognitie en sociaal-emotionele vaardigheden. Ze hebben er immers voor doorgeleerd.

Pedagogische kwaliteit in kinderopvang is dus geen luxe of extraatje, maar een voorwaarde, en iedereen in onze beroepsgroep zou zich daarvan bewust moeten zijn. Voldoen aan de wettelijke eisen is niet goed genoeg. Kwaliteit vereist een visie. Ontbreekt die, dan zal de pedagoog altijd de discussie verliezen van het bedrijfsmanagement, en zullen we niet meer zijn dan handige op-

vanglocaties om ouders te ontlasten.

Ook ouders moeten we bewustmaken van wat pedagogisch professionals doen. En nee, dat gaat inderdaad niet zoals op een school. Het gaat met zingen, spelen, buitenspele, bewegen, ontdekken, met een duidelijk doel voor ogen. Het gaat erom te analyseren wat het desbetreffende kind nodig heeft. Zoals onderzoeker Cathy van Tuijl, verbonden aan de Universiteit Utrecht, zegt: "Je geeft kinderen de kans om blijmoedig de wereld te verkennen, terwijl ze tegelijkertijd iets leren. Zo krijgt het kind zelfvertrouwen."

Uiteraard is de opvoeding grotendeels aan de ouders. Maar soms is er hulp nodig, ondersteuning. Net dat extra paar ogen om te zien wat er nog meer gedaan kan worden om het kind een veilige en 'rijke' omgeving te bieden waarin het kan groeien. Wanneer we ons realiseren dat pedagogisch professionals precies dat kunnen bieden, wordt de opvang een plek waar ouders hun kinderen graag naartoe brengen.

Minimaal schappij

We kunnen bijdragen aan de optimale ontwikkeling van kinderen op

een manier die passend is bij de maatschappelijke context. Zoals de veranderende economie, die vraagt om meer nieuwsgierigheid, creativiteit, zelfsturing en samenwerkingsvermogen van haar toekomstige burgers. Maar ook waar het gaat om de toenemende diversiteit en hardnekkige kansenongelijkheid in onderwijs en samenleving die al vroeg ontstaat.

De kinderopvang is een minimaal schappij, een kennismaking met de samenleving buiten het gezin. Het kind kan er een breder mensbeeld aan ontleen, zich bewust worden van zijn rol in de maatschappij. Dát is de werkelijke waarde van de kinderopvang, en van ons prachtige beroep.

Yvette Vervoort
directeur van Expertisecentrum
Kinderopvang